ВА ЎСІМ СВЕЦЕ ВЕДАЮЦЬ, ШТО ТАКОЕ КАРАТЭ

Гэты від спорту ўпершыню будзе прадстаўлены на Еўрапейскіх гульнях у Мінску і на Алімпіядзе ў Токіа

У алімпійскую праграму 2020 года МАК уключыў пяць новых відаў спорту — бейсбол (софтбол), каратэ, сёрфінг, спартыўнае скалалажанне і скейтбордынг. Галоўнай прычынай іх з'яўлення ў праграме з'яўляецца папулярнасць сярод спартыўнай грамадскасці і масавасць. Сёння больш падрабязна мы пагаворым аб каратэ, таму што яно будзе прадстаўлена на II Еўрапейскіх гульнях у Мінску, гэты турнір стане своеасаблівай рэпетыцыяй перад Алімпійскімі гульнямі ў Токіа. Пра тое, як від спорту развіваецца ў нашай краіне і хто прадстаўляе Беларусь на топ-турнірах, расказалі старшы трэнер нацыянальнай каманды Анатоль КУР'ЯНОВІЧ *(на фота)* і генеральны сакратар Беларускай федэрацыі каратэ Дзмітрый БУРЫНСКІ.

Шлях каратэ да Алімпійскіх гульняў быў доўгі і не сказаць, што лёгкі, ён пачаўся з 1999 года, калі від спорту канчаткова прызнаў Міжнародны алімпійскі камітэт. Каб трапіць у праграму Гульняў, неабходна выканаць сотні патрабаванняў алімпійскай хартыі, у каратэ гэта атрымалася толькі ў 2016 годзе. Вялікі ўплыў на МАК аказала тое, што гэты від спорту неверагодна папулярны ў свеце, каратэ развіваецца на ўсіх кантынентах. Напрыклад, на апошніх чэмпіянатах свету ў Францыі, Германіі і Аўстрыі спаборніцтвы абавязкова праходзілі на 15-тысячных арэнах, і ўсе яны збіралі аншлагі. «Калі вы бачылі, запоўненую «Мінск-Арэну», то ўяўляеце, што адбывалася там, — расказвае старшы трэнер нацыянальнай зборнай Беларусі па каратэ Анатоль Кур'яновіч. — Квіткі на турнір былі раскуплены за два тыдні да старту, кошт у перакупаў даходзіў да 150 еўра, хоць у касах білеты можна было набыць за восем еўра. Падчас спаборніцтваў гледачы сядзелі нават на прыступках».

У Еўропе найбольш паспяховыя краіны ў гэтым відзе спорту — Францыя, Італія, Іспанія і Турцыя, у Азіі — Іран, Японія і Малайзія, добра развіты ён таксама ў Аўстраліі, Бразіліі і ЗША. У чэмпіянаце свету па каратэ звычайна прымаюць удзел прадстаўнікі 100 краін, на чэмпіянаце Еўропы — 50.

Калі казаць пра саміх спартсменаў, то трапіць на турнір прэм'ер-лігі (спаборніцтвы вышэйшага ўзроўню) не так проста. У іх могуць прымаць удзел толькі 64 спартсмены, у турнірах узроўню ніжэй — серыі А, колькасць атлетаў не абмежаваная. «Ды і ў Беларусі каратэ — гэта досыць папулярны від спорту, — расказвае генеральны сакратар федэрацыі Дзмітрый Бурынскі. — Апошні чэмпіянат краіны прайшоў пры поўных трыбунах. Важна, што каратэ развіваецца ва ўсіх абласцях, нават у такіх невялікіх кутках, як Узда, Вілейка, Іўе, Лагойск».

На Алімпійскіх гульнях спартсмены выступяць у трох катэгорыях: у кумітэ ў жанчын і мужчын, а таксама ў ката. Каб адабрацца на Гульні, каратыстам трэба быць як мага вышэй у сусветным рэйтынгу, а ён фарміруецца на працягу двух гадоў. «У цяперашні час у топ-50 сусветнага рэйтынга ўваходзяць шэсць беларускіх спартсменаў, у сотню — 10 атлетаў. Гэта значыць, у нас добрыя перспектывы і ёсць шанцы адабрацца на Алімпіяду, — адзначае Дзмітрый Бурынскі. — Касцяк зборнай складаюць маладыя каратысты, гэта людзі, якія пачалі паказваць вынікі два-тры гады таму, учарашнія юніёры, якія ўжо зарэкамендавалі сябе добрымі выступленнямі на чэмпіянаце і Кубку Еўропы сярод моладзі. Гэта сведчыць аб станоўчай дынаміцы развіцця. Мы не проста спадзяёмся на добры вынік, а ўсё робім для таго, каб спартсмены змаглі заваяваць ліцэнзіі на Алімпіяду, хоць разумеем, гэта вельмі няпроста, таму што больш за 180 краін удзельнічаюць у гэтым працэсе».

* * *

У Беларусі каратэ таксама папулярнае, хоць нашы турніры пакуль і не збіраюць настолькі вялікай аўдыторыі. Згодна з каляндарным планам, штогод праводзіцца чэмпіянат рэспублікі, кубак, першынство краіны і іншыя турніры, усяго іх каля 15. Спаборніцтвы лакалізіруюцца не толькі ў сталіцы, але і ў абласных гарадах. «Турніры праходзяць практычна кожны тыдзень, бывае нават так, што ў адны выхадныя ў розных месцах праводзяцца буйныя спаборніцтвы і ўсюды збіраюць аншлагі (ад 400 да 600 удзельнікаў»), — падкрэслівае Дзмітрый Бурынскі.

Адметна і тое, што каратэ ў адрозненне ад іншых відаў спорту ў краіне, сёння не адчувае праблем з трэнерскімі кадрамі. «У нас за мяжу ніхто не з'язджае, хоць запрашэнняў было шмат, — з гонарам расказвае старшы трэнер нацыянальнай каманды. — Акрамя таго, у дзяцей гэты від спорту папулярны, таму мы пастаянна праводзім работу па адкрыцці аддзяленняў каратэ ў спецыялізаваных спартыўных установах».

* * *

Уключэнне каратэ ў праграму Еўрапейскіх гульняў таксама можна лічыць пэўным крокам у развіцці. Дзмітрый Бурынскі адзначае, што для гэтага кіраўнікамі Беларускай федэрацыі праводзілася вялікая работа на еўрапейскіх і сусветных кангрэсах, рабочых сустрэчах.

На II Еўрапейскіх гульнях спаборніцтвы пройдуць у шасці жаночых і шасці мужчынскіх катэгорыях, па восем спартсменаў у кожнай, гэта значыць усяго ў іх возьмуць удзел 96 каратыстаў з Еўропы. Беларусы атрымліваюць пуцёўкі на правах гаспадароў, астатнія адбіраюцца на турнір паводле рэйтынга. Дарэчы, паспяховае выступленне на Еўрапейскіх гульнях дазволіць спартсменам набраць кваліфікацыйныя балы для таго, каб трапіць на Алімпіяду-2020.

Падрыхтоўка беларускай зборнай да мультыспартыўнага форуму пачалася ўжо даўно, аднак трэнерскі штаб пакуль не спяшаецца агучваць імёны кандыдатаў на ўдзел у ім. «Ёсць аб'ектыўныя фактары, якія могуць змяніць планы спартсменаў — гэта стан здароўя, траўмы, ды і проста спартыўная форма, у якой спартсмен падыдзе да спаборніцтваў. Круг кандыдатаў пастаянна звужаецца. Еўрапейскія гульні — гэта дадатковая магчымасць для спартсменаў сябе праявіць, а нам гэта дапаможа вызначыцца з імёнамі атлетаў, якія будуць змагацца за алімпійскія ліцэнзіі», — адзначае Анатоль Кур'яновіч.

Спаборніцтвы па каратэ на Еўрапейскіх гульнях — 2019 будуць праходзіць у «Чыжоўка-Арэне». З 28 да 30 верасня гэтага года там пройдзе тэставы турнір, у спартсменаў будзе магчымасць апрабаваць пляцоўку, а ў арганізатараў зразумець усе нюансы арэны і ў чэрвені наступнага года зрабіць спаборніцтвы сапраўдным святам.

Каратэ доўгі час з'яўлялася адным з відаў спорту — кандыдатаў на ўключэнне ў праграму Алімпійскіх гульняў. Адной з перашкод на шляху да статусу алімпійскага віду спорту з'яўляўся высокі траўматызм спартсменаў і наяўнасць велізарнай колькасці стыляў і федэрацый каратэ, якія не імкнуліся да якой-небудзь спартыўнай уніфікацыі, неабходнай для таго, каб стаць алімпійскім відам спорту.

ГЭТА БЫЛО ФЕЕРЫЧНА!

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«А я казаў перад матчам, што «Зеніт» выйграе. Дурань стары! Зразумела, што матч будзе цяжкі, але такога я не чакаў, — каментуе гульню, мабыць, самы вядомы балельшчык «Зеніта» **народны артыст Расіі Міхаіл БАЯРСКІ.** — *Кашмар які! Бедны Сярожа Сямак! Гэта жудасна. Каманда не ў форме і выйшла гуляць без баявога духу. Так падвесці трэнера! Ну, як так можна? Гэта вельмі не па-мужчынску пасля чэмпіянату свету так прайграць не самай моцнай камандзе. Хоць у мінскага «Дынама» добрая каманда, але 0:4! Я вельмі засмучаны»*, — заявіў Баярскі.

Варта адзначыць і іншых піцерскіх балельшчыкаў, якія ў такой вялізнай колькасці прыехалі ў Мінск. Яны былі гучнымі, эмацыянальнымі і яркімі, за дзве гадзіны да матча зладзілі арганізаваны праход па цэнтры сталіцы, а падчас гульні, нягледзячы на лік на табло, не змаўкалі, спяваючы песні і заводзячы фанацкія крычалкі. Зрэшты, не абышлося без здарэнняў, піцерцы ўчынілі бойку на сектары самі паміж сабой, балазе гэта ніяк не паўплывала на саму гульню.

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

Галоўны трэнер мінскага «Дынама» Сяргей ГУРЭНКА адзначыў, што гэты матч — толькі палова справы яго падапечных. *«Аб'ектыўна ацэньваю каманды, мы не маглі за кошт майстэрства абыграць «Зеніт», аднак за кошт гульнявой дысцыпліны дамагліся выніку. Мае падапечныя гарэлі жаданнем удала згуляць з камандай з Санкт-Пецярбурга, і ў іх гэта атрымалася. Хачу перасцерагчы гульцоў і балельшчыкаў ад эйфарыі. Наперадзе матч у адказ з «Зенітам» у Санкт-Пецярбургу. І ў гасцях неабходна выстаяць 90 хвілін»*, — адзначыў трэнер.

Сапраўды, упадаць у эйфарыю рана, бо футбол ведае нямала крутых камбэкаў. Напрыклад...

* У розыгрышы Лігі чэмпіёнаў сезона 2016/2017 матч паміж ПСЖ і «Барселонай» скончыўся з вынікам 4:0, а праз тыдзень «Барса» здзейсніла камбэк 6:1.

* Кажуць, самай вар'яцкай гульнёй у Бундэслізе стала сустрэча «Бохума» і «Баварыі» ў 1976 годзе. На 53-й хвіліне лік быў 4:0 на карысць «Бохума», а з 54-й да 76-й хвіліны матча «Баварыя» забіла пяць!!! мячоў, яшчэ праз чатыры хвіліны на табло загарэліся лічбы 5:5, а затым за хвіліну да фінальнага свістка Улі Хёнэс усё ж такі вырваў перамогу для «Баварыі».

У чацвер завяршыўся яшчэ адзін матч з удзелам беларускага клуба. Футбалісты брэсцкага «Дынама» саступілі кіпрскаму «Апалону» 0:4. Сустрэчы ў адказ 3-га раўнда Лігі Еўропы адбудуцца праз тыдзень — 16 жніўня.

Нагадаем, раней футбалісты БАТЭ ў выязным матчы кваліфікацыйнага раўнда Лігі чэмпіёнаў атрымалі перамогу над «Карабахам» з лікам 1:0. Іх гульня ў адказ адбудзецца на «Барысаў-Арэне» 14 жніўня.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.